

בבא מציעא דף ע"ו ע"א

בעה"ב אמר ד' והשליח ג'	בעה"ב אמר ג' והשליח ד'	שכרכם עלי
ג' מבע"ב והרביעי מהשליח	מקבלים ג' ¹	
תלוי בכמה פועלים נשכרים ²	מקבלים ג' ³	שכרכם על בעה"ב
ג' מבעה"ב והרביעי מהשליח דדעתייהו אעילוויא.	ספק בגמ' אם מקבלים ג' או ד' ⁴	שכרכם עלי ⁵ ואמרו כמו שאמר בעה"ב

תד"ה השוכר [וסוגיא דף ע"ו ע"ב].

הקדמה: שכר העבודה – שתי סלעים. חצי עבודה – סלע אחד. הוזלה העבודה – היינו שהשלמת הנשאר היא חצי סלע וחצי.

הטבלא מראה את תשלום בעה"ב לפועלים כשחזרו באמצע העבודה.

ר' דוסא	רבנן	
חצי סלע	סלע	חזרו פועלים ונתייקרה העבודה
סלע	סלע	חזר בעה"ב ונתייקרה העבודה
סלע ⁶	סלע	חזרו פועלים והוזלה העבודה
סלע וחצי	סלע	חזר בעה"ב והוזלה העבודה

¹לתי"א בגמ' אין להם עליו תרעומת. ולתי"ב יש להם תרעומת משום אל תמנע טוב.
²ובכה"ג שיש ויש, או שהם בעלי שדות שאינם מזלזלים בעצמם להשכר בזול, או טוענים שעשו עבודה טובה יותר (והדבר לא יכול להבדק), יש להם תרעומת על השליח.

³כני"ל בהעי' מס' 1.

⁴כתבו הר"י והרמב"ם (פ"ט מהל' שכירות סוף ה"ג) שאין להם אלא ג'.

⁵כן כתבו תוס' ד"ה דעתייהו שכל הסוגיא היא בשכרכם עלי, וברש"י ד"ה דעתייהו משמע שגם בשכרכם על בעה"ב יש נפק"מ לענין תרעומת. [ועיי' רמב"ם פ"ט ה"ג שפסק בסתמא ודו"ק].

⁶מקרה זה לא מבואר בתוס', ואף שלא מפסיד בעה"ב דהרי ימצא פועלים בחצי סלע להשלים, מ"מ כיון שחזרו הפועלים ידם על התחתונה ולא יקבלו סלע וחצי, אולם סלע יקבלו דלא הפסיד בעה"ב בחזרתן.